

INTERVJU

SELMA SPAHIĆ

Predstava "Hipermezija" u režiji Selme Spahić, izvedena je preksono u Crnogorskom narodnom pozorištu. Radi se o projektu koji su producirali "Hartefact Fund" i BITEF teatar, u saradnji sa Koalicijom za RE-KOM. Predstava je rađena u formi dokumentarističkog i angažovanog pozorišta. Osam mlađih glumaca kroz glumačku igru govore svoje lične priče, među kojima su neke izuzetno potresne. Glumci zapravo glume sopstvene živote iz vremena koje je iza nas i kako je to vrijeme uticalo na njih.

U predstavi igraju Ermin Bravo, Jelena Čuruvić-Đurić, Maja Izethbegović, Tamar Krcunović, Damir Kustura, Sanin Milavić, Milica Stefanović i Alban Uka. Dramaturzi predstave su Nataša Govedarica i Filip Vujošević, scenografiju i kostimografiju potpisuje Sanja Džeba, sarađnik na scenografiji i kostimu je Emina Kujundžić, scenski pokret potpisuje Dalija Aćin, muziku Draško Adžić.

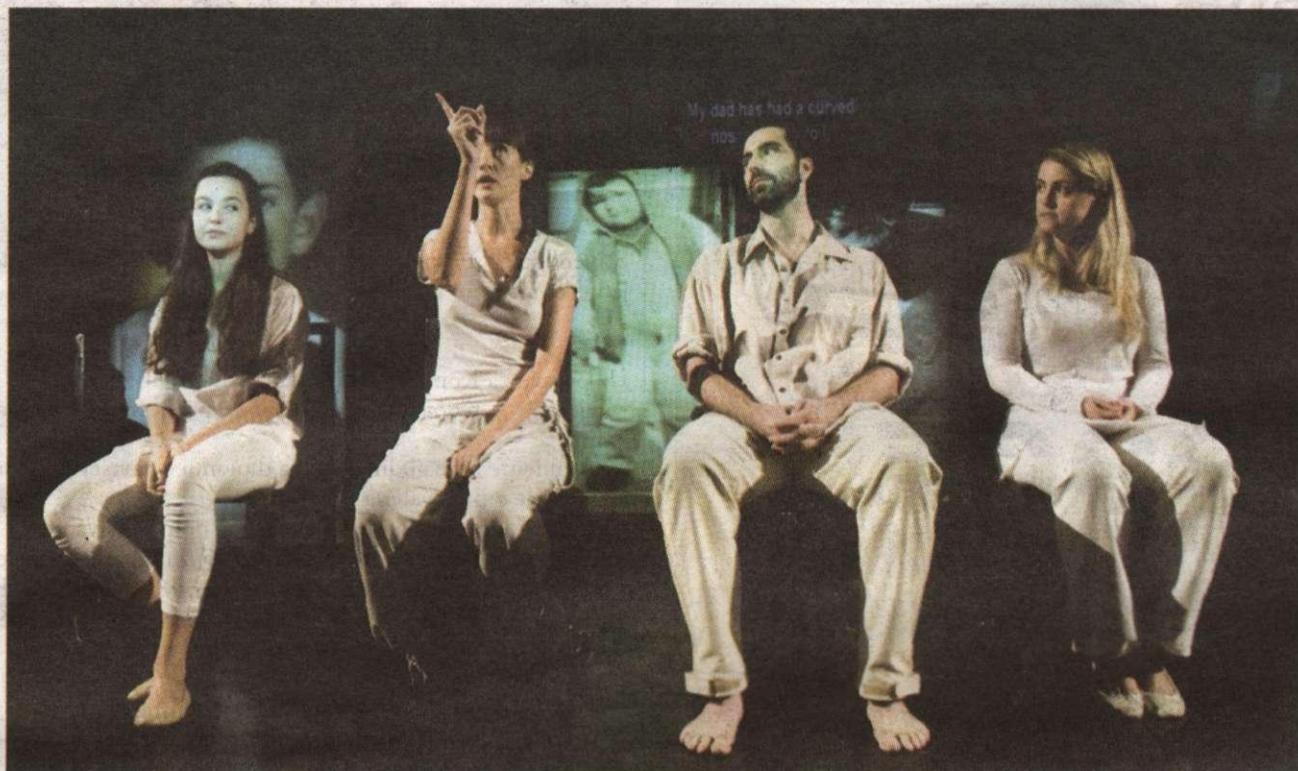
Po kojem ste ključu uvezivali lične priče glumaca da sačinite predstavu?

Kada smo krenuli da radimo predstavu, imali smo oko 150 scena. Bilo je užasno teško svesti to na tridesetak scena,

Predstava „Hipermezija“ izvedena na Velikoj sceni CNP-a

Osam sudbina kao jedna

Trudili smo se i da izbjegnemo narcisoidnost. Jer u jednom trenutku se postavlja pitanje zašto bi jedna priča bila važnija od druge i zašto ja to gledam... Veoma je važno da progovaramo o stvarima koje su se dešavale

Važno je govoriti o onome što se dešavalo: "Hipermezija"

INTIMNA istorija

Rediteljka je o predstavi zapisala da se radi o "intimnoj istoriji".

"Mene je upravo to zanimalo. Ona je za osam ljudi koje gledamo na sceni nužno obilježena ekstremnim društveno-političkim okolnostima. Ali i dalje me je zanimala intimna historija. Dobro, historijske činjenice su tu (iako ih sukobljene strane različito tretiraju), ali šta se tebi događalo? A tebi? Kako si ti to tada video/vidjela, sa pet, deset ili trinaest godina? Znala sam da će spajanjem ljudi iz Sarajeva, Beograda i Prištine i bavljenjem njihovim biografijama

nužno dobiti politički kontekst. Htjela sam da on bude prisutan kroz predstavu baš onoliko koliko je obilježio životе osmoro djece ili adolescenata u to vrijeme. Iz njihove vizure, u tadašnjem trenutku, bez komentara iz današnjice. Tih dvadeset godina su većina života ili cijeli život za autorski tim. Ostavile su nepovratne posljedice i nebrojene ožiljke. Ali je to istovremeno naš život, jedina stvarnost koju smo odrastajući poznавali. I ti individualni doživljaji, pogled na svijet djece koja odrastaju u ekstremnim okolnostima, to je ono što me zanima."

da se dogodilo jednoj osobi. Nikoga nije zaobišlo ono što se događalo kod nas. Bilo mi je bitno da uspostavim kontrapunkte između scena. Taman kad ustanovite mišljenje o nekome i nečemu, dobijete drugu stranu priče za koju u tom trenutku imam sasvim drugu vrstu problema, što donosi ne-muškarost, da bi se dogodio otklon od svega.

Imate zanimljiva rediteljska rješenja, pogotovo u scenama koje govore o djetinjstvu pojedinih glumaca, a koje su kontrapunkti onoga što vidimo...

Nekoliko scena je tako riješeno. Imamo recimo dnevnik koji je pisala glumica kada je imala 13 godina, u kojem navodi koliko beskrajno mrzi svoje roditelje, zato što je zlostavljaju, što se uopšte ne dešava, već je ona tinejdžerka

i cij svijet je naopak. A paralelno vidimo scenu u kojoj su to najbržniji roditelji koje možete da zamislite. Materijal je vrlo osjetljiv i na granici je da postane patetičan, prema čemu bi se mogla stvoriti odbojnosc. Zbog toga sam se trudila da ima optimizma i humor, da bi se dogodio otklon od svega.

Dokumentaristički pristup teatru je jedan od najangajovanijih pristupa trenutno. Kakvo je vaše mišljenje o tome?

Trudili smo se da ne ulazimo u granice psihoterapije, a nužno ima elemente toga. Radi se o određenim psihološkim granama koje se bave sličnim stvarima. Trudili smo se da ne ulazimo previše u sve to, i da se ne čini da smo mi svi tu da bi sebe izliječili. Trudili smo se

i da izbjegnemo narcisoidnost. Jer u jednom trenutku se postavlja pitanje zašto bi jedna priča bila važnija od druge i zašto ja to gledam. Ali ova predstava ima neke kvalitete za koje mislim da pozorište prosto mora da ima. Upravo mislim na angažovanost. Veoma je važno da progovaramo o stvarima koje su se dešavale. Koliko je efikasno, na publici je da odredi. Publike može da ima potpuni otklon i da joj to bude neprihvativljivo, ili da sa ovim vrlo jasno komunicira.

Kako vidite angažovanu umjetnost na našim prostorima?

Ovdje, angažovana umjetnost mislim da je nužna. Političko pozorište je stvar stara najmanje stotinu godina i negdje je doživjela svoj procvat 30-tih godina prošlog vijeka. Ne znači da se ono što je istraženo i prevaziđeno neće u nekoj novoj formi vratiti, ali ovdje ima nešto važnije od samog pozorišta. Bavit se izvan konteksta takvim društvom, koje nudi do te mjere važne teme kojima se niko ne bavi, veoma je važno. To su priče o ljudskim pravima, pravima manjina, suočavanje sa prošlošću... Gdje god se okrenete imate probleme i s obzirom na to da se ovim ljudi nedovoljno bave, možda ne tako direktno i ne masovno, čini se važnim da pozorište učestvuje u toj društvenoj misiji, istakla je Spahić.

Kako stoji u katalogu za predstavu, "hipermnezija" je pojačana sposobnost pamćenja određenih događaja. Pojačana sposobnost pamćenja je najčešće povezana sa afektivno obojenim stanjima (izrazito ugodna ili neugodna iskustva). U životu često želimo da zaboravimo neke neugodne situacije iz svojih života, ali nam to otežavaju intenzivne emocije koje prate naša sjećanja...

D. TRIPKOVIĆ

KONCERT: Crnogorski simfonijski orkestar pod vodstvom Bojana Suđića

Čajkovski i violina Mihaila Počekina

Podgorica - Maestro Bojan Suđić je sinoć, drugi put od osnivanja, vodio Crnogorski simfonijski orkestar na Velikoj sceni Crnogorskog narodnog pozorišta.

Bojan Suđić je trenutno najistaknutiji srpski dirigent, čije ime znači repertoar i interpretaciju vrijeđnu slušanja.

Program sastavljen od dva vrhunska imena romantizma, Johanesa Bramsa i Pjotra Ilije Čajkovskog predstavio je u prvom dijelu večeri mladog ruskog violinistu Mihaila Počekina koji je svirao Bramsov violinistički koncert u D-duru op.77.

Laureat brojnih takmičenja dva-desetjedogodišnji Počekin je sviranjem Bramsa potvrdio sve svoje kvalitete u djelu namijenjenom vrhunskim violinistima, kojima tehnička superiornost samo podržava visoke domete Bramsove estetike.

Svirajući na violinu koju pravi nje-

gov otac Jurij, Počekin je definitivno osvojio podgoričku publiku, uz sigurnost, koju je uz ostale muzičare, solisti ulivao i Suđić.

Istu je, pak, i sigurnost i dirigentsko iskustvo i silinu i memoriju pokazao Suđić u nastavku programa, kada je nakon pauze u blistavom štimungu duvača (ot)počeo Andante sostenuto i Četvrta simfonija velikog ruskog simfoničara i okrenutog zapadu koji je sa posebnim darom i uklapao ruske melodije u svoja djela.

Sve je u toj simfoniji puno fatuma i težine i ljepote i emocije, kao reminiscencije osjećanja, kao nagovještaji patetičnijih stranica i tračičnjih završetaka.

Mnogi će, s pravom solo Jarine Denisenko doživjeti kao zvuk oboe u njenom pravom izdanju i koloritu...

Sigurnost i ljepota: Sa sinoćnjeg koncerta u CNP-u

Foto: Duško Miljanic